

PROGRAMMET FÖR RÄTTIGHETER OCH MEDBORGARSKAP

Skydd av rättigheter Information Anti-diskriminering Unionsmedborgarskap

Frihet, rättvisa och säkerhet för alla medborgare är en av EU:s grundläggande värderingar och ständiga prioriteringar. Trots att betydande framsteg har gjorts på området, finns fortfarande en stor okunskap bland medborgare, institutioner och privata aktörer om vilka rättigheter EU-medborgarskapet faktiskt bär med sig. Att främja, upplysa och informera om dessa rättigheter är det övergripande syftet med Programmet för rättigheter och medborgarskap.

Ett nytt sammanslaget program

Programmet för rättigheter och medborgarskap är en sammanslagning av tidigare delprogram Grundläggande rättigheter och medborgarskap, Daphne III (strategiskt långsiktigt arbete mot våld mot kvinnor, barn och ungdomar) samt avsnitten "anti-diskriminering och mångfald" och "jäbställldhet" i programmet för sysselsättning och social solidaritet (Progress). Sammanslagningen har gjorts för att garantera en likvärd behandling på samtliga sakområden och förbättra tillgängligheten för medlemsstater och EU-kommissionen som gör prioriteringar och uppföljningar av projekt.

Målsättning

Den allmänna målsättningen med programmet är att Europa ska kännetecknas som ett område där samtliga individers rättigheter, som beskrivs i EU:s fördrag såväl som i europeiska och internationella stadgar om grundläggande rättigheter, främjas och skyddas. Trots att det finns en bred juridisk grund för grundläggande rättigheter i EU, har många europeiska medborgare dålig kunskap om vilka rättigheter som är anknutna till EU-medborgarskapet.

Tanken är att programmet ska stödja genomförandet av unionens lagstiftning på det rättsliga området i medlemsländerna, och uppmuntra transnationellt samarbete som främjar ömsesidig kunskap och förtroende mellan olika aktörer.

Kort om Programmet för rättigheter och medborgarskap

- **Budget:** Cirka 3,9 miljarder kr (439 miljoner euro)
- **Tidigare program:** Grundläggande rättigheter och medborgarskap 2007-2013, Daphne III m.fl.
- **Ansvarar för programmet:** EU-kommissionens generaldirektorat för rättvisa, frihet och säkerhet.

Programmet bör särskilt främja de åtgärder som;

- Främjar rättigheter som är knutna till unionsmedborgarskapet; även politiska sådana som exempelvis rätten att ställa upp som kandidat i Europaparlamentsvalet och lokalval.
- Syftar till att främja icke-diskriminering på grund av kön, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning
- Bidrar till ökad jäbställldhet mellan män och kvinnor
- Bidrar till att stärka skyddet av personuppgifter
- Stärker barns rättigheter
- Grundar sig på unionens konsumentlagstiftning och stödjer rätten att bedriva näringsverksamhet på den inre marknaden.

Möjligheter till finansiering

Inom programmet kommer i huvudsak fyra kategorier av åtgärder att prioriteras för finansiering:

- Analytisk verksamhet, som kan bestå av bland annat insamling av data och statistik, sammanställning av rapporter och utbildningsunderlag etc.
- Utbildningsverksamhet, till exempel personalutbyte, workshoppar, seminarier och liknande.
- Ömsesidigt lärande; kampanjer för att öka medvetenhet och spridning, utbyte av goda lösningar mellan olika organisationer etc.
- Stöd till viktiga aktörer, vilket kan vara centrala nätverk på europeisk nivå som samarbetar kring rättsliga frågor, men även nationella, regionala och lokala myndigheter omfattas.

Vem kan söka?

Programmet är öppet för bland annat offentliga och privata organisationer, universitets och forskningsinstitut, icke-statliga organisationer och myndigheter. Länder som kan delta i programmet är samtliga EU-länder, kandidat- och potentiella kandidatländer samt Island, Lichtenstein och Norge. Andra tredjeländer kan i särskilda fall delta.

Tidsplan och utlysningar

De första utlysningarna för programmet har kommit under 2014 och fler väntas inför nästa år. Programmets årliga prioriteringar (vilka fungerar som vägledning vid projektplanering) kommer att fastställas av EU-kommissionen i ett årligt arbetsprogram. Projekt som syftar till att leverera resultat av europeiskt mervärde kommer att prioriteras, vilket gäller för europeiska gränsöverskridande projekt såväl som för småskaliga nationella projekt.

Mer information om Programmet för rättigheter och medborgarskap

Europaparlamentets och ministerrådets förordning:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0758:FIN:SV:HTML>

EU-kommissionens generaldirektorat för rättvisa, frihet och säkerhet:

http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm

Utlsynningar publiceras av ansvarigt generaldirektorat:

http://ec.europa.eu/justice/grants1/open-calls/index_en.htm